

Plantedirektoratet
Sektor for planter og plantesundhed
Den 24. november 2009
J.nr.: PD 06-380-000007
PWR/ENO

Referat af møde i Binævnet den 27. oktober 2009

Mødet afholdtes hos Plantedirektoratet (PD) i Sorgenfri.

Deltagere: *Formand:* Peter Esbjerg (KU, Life)
Vagn Kildsig (Danmarks Biavlerforening)
Arne Jensen (Danske Biavlernes Landsforening)
Ditlev Bluhme (Sammenslutningen af Danske Erhvervsbiavlere)
Poul Larsen (Dronningeavlerforeningen af 1921)
Keld Brandstrup (ErhvervsBiavlerne)
Eigil Holm (Danmarks Naturfredningsforening)
Jørgen B. Jespersen (DJF)
Stig Møllergaard (Fødevarestyrelsen)
Sekretariat: Per Kryger (DJF), Ebbe Nordbo og Pia Wolf Rasmussen (PD)

Afbud fra: Bo Vest Pedersen (KU, Nat.)
Thomas Holst (Frøsektionen)
Søren Korsholm (Dansk Landbrug)
Hans Erik Svart (Skov- og Naturstyrelsen)

Pkt. 1. Godkendelse af dagsorden

Dagsordenen blev godkendt som følger:

1. Godkendelse af dagsorden
2. Meddelelser
3. Status for GMO situationen
4. Status for "Bekendtgørelse om flytning af honningbier"
5. Referat fra binævnsmøderne
6. Bestøvning udført af udenlandske biavlere
7. Implementering af biavlstrategien
8. Orientering om udvalgsarbejdet vedr. fremtidig organisation af bisundhedsarbejdet
9. Beskrivelse af biavl-relevant regler i biprodukt-forordningen
10. Registrering af bigårde og manglende attester
11. Import og eksport af bier, manglende betalingsbekendtgørelse
12. Anmeldelse og håndtering af vanrøgtede bigårde
13. Orientering om COLOSS samarbejdet
14. Evt.

Pkt. 2. Meddelelser

Formanden bød Vagn Kildsig velkommen i Nævnet som ny repræsentant for Danmarks Biavlerforening. Han meddelte at Bo Vest Pedersen fra KU ikke genopstiller efter indeværende periode og takkede for hans indsats i nævnet.

DJF fortalte at der køres efteruddannelseskurser for kyndige biavlere 2 lørdage i november. Aktuelt skal ca. 200 genregistreres, heraf har ca. 50 valgt ikke at deltage, og mister dermed deres autorisation. På det almindelige kursus for nye kyndige biavlere foråret 2010 er der ca. 50 tilmeldte.

I DJF/Flakkebjerg startede pr. 1. oktober en PhD. student som skal indgå i biarbejdet.

DJF fortalte at Schweiz oplever en eksplosiv vækst af europæisk bipest og mener at danske biavlere og nævnet skal være opmærksom på problemet. Ifølge Keld Brandstrup er europæisk bipest også øget i England, men ikke i områder hvortil der er bragt danske dronninger. PD mindede om at hvis europæisk bipest skal underlægges offentlig bekæmpelse kræves en bekendtgørelses-ændring.

Per Kryger vil til næste møde samle mere information, og organisationerne overvejer fordele og ulemper ved offentlig bekæmpelse af europæisk bipest.

Pkt. 3 Status for GMO situationen

Fødevarestyrelsen har rykket EU Kommissionen for en regel-fortolkning vedr. honningsindhold af GMO-pollen, Kommissionen har svaret at den tyske domstol formentligt ønsker spørgsmålet vurderet i EU-retten, hvorfor EU Kommissionen ønsker at afvente EU-domstolens bemærkninger. EU Kommissionen vil holde Medlemsstaterne orienteret. PD bemærkede at sagen har ministeriets bevågenhed, men at der stadig er god tid til afklaring inden GMO bliver aktuelt i Danmark.

Fødevarestyrelsen melder tilbage til nævnet når der er nyt fra EU.

Pkt. 4. Status for "Bekendtgørelse om flytning af honningbier"

Et forslag fra PD til ændring af bekendtgørelsen blev diskuteret i nævnet for flere år siden, hvor nævnsmedlemmerne havde forskellige holdninger. PD fortalte at Kommissionen blev hørt da bekendtgørelsen første gang blev udformet og ikke gjorde indsigelse, hvorved bekendtgørelsen automatisk blev juridisk gyldig. Den foreslåede ændring af bekendtgørelsen kræver formentlig en ny høring af EU Kommissionen. PD vil afklare proceduren med FVST, som er forhandlings-berettiget i bi-sager i EU.

Nævnet orienteres når PD/FVST tager yderligere skridt til en ændring af bekendtgørelsen.

Pkt. 5. Referater fra binævnsmøderne

Referaterne vil fremover blive lagt på Plantedirektoratets hjemmeside i deres fulde længde, bortset fra eventuelle fortrolige oplysninger.

Pkt. 6. "Besøg" af udenlandske biavlere

Organisationerne er bekymrede over tyske biavlere der bringer bier til Danmark for at lade dem trække her (ofte på lyngarealer). Hvis der ikke er styr på biernes sundhed i nabolandene og bierne indføres ulovligt kan det på sigt ødelægge det danske bekæmpelses-arbejde. DJF delte bekymringen: I 'COLOSS'-samarbejdet hvor der udveksles bier, kendte flere landes forskere slet ikke reglerne om certifikater ved flytning mellem landene.

PD fandt det for tidligt at kontakte andre landes myndigheder, når vi ikke kender problemets omfang konkret og ikke ved om indførslerne faktisk er ulovlige. PD opfordrede organisationerne til at tage kontakt med deres søster-organisationer i de andre lande for at formidle budskabet om vigtigheden af, at indførslerne skal ske på lovlig vis med anvendelse af det officielle TRACES-dokument.

Når Skov- og Naturstyrelsen laver aftaler om opstilling af stader på Styrelsens arealer bør styrelsens ansatte tjekke at indførslen af udenlandske/ flytningen af danske stader er lovlig. **PD vil gøre Skov- og Naturstyrelsen særskilt opmærksom på dette problem.**

FVST vil overveje om det er FVST eller PD som kan og skal undersøge lovligheden af opstillede bistader indført fra udlandet. Det bemærkes, at retur-udførslerne ligeledes skal følges af et TRACES-certifikat udstedt af FVST.

Pkt. 7. Implementering af biavlstrategien

PD fortalte at der i forbindelse med 'Grøn Vækst' aftalen afsættes 3,5 mill. årligt i 2010-2015 til fremme af biodiversitet ved understøttelse af elementer i biavlstrategien. PD har sendt forslag til ministeriet om den konkrete udmøntning, som dog endnu ikke er endeligt afklaret.

Flere organisationer mente at der bør afsættes midler til at skabe bivenlige beplantninger, herunder at samordne de mange forskellige instanser som kan involveres i en sådan indsats.. PD kunne bekræfte at indsatser netop af den karakter er indeholdt i PD's forslag. Det kan overvejes at starte med lokale pilotprojekter.

Nævnet noterede, at Landbruget og Skov- og Naturstyrelsen begge har centrale roller i dette arbejde.

Pkt. 8. Orientering om udvalgsarbejdet vedr. fremtidig organisation af bi-sundhedsarbejdet

Organisationerne havde produceret et oplæg (vedlagt referatet) til revision af syns- og attest-systemet igennem etablering af et centralt elektronisk register over bier, især for at styrke indsatsen overfor alle bier i områder med udbrud af alvorlige bi-skadegørere. Systemet skal kunne anvendes af biinspektørerne, til registrering af synsarbejdet ifm. flytning af bier og kunne håndtere et logbogs system.

PD har foreslået ministeriet, at en del af 'Grøn Vækst' midlerne anvendes til et sådan system. Et sådant system vil høre hjemme i offentlig regi og blive underlagt register-

lovens begrænsninger. Biavlsorganisationerne var enige om at ville udvikle et godt informationsmateriale til biavlere som beskriver et sådant systems fordele.

Per Kryger blev bedt om at nedsætte en arbejdsgruppe omkring registrering.

Pkt. 9. Beskrivelse af biavls-relevante regler i biprodukt-forordningen

FVST fortalte at et punkt i Forordningen om bortskaffelse af bier og biprodukter er under forhandling i EU. Organisationerne og DJF forklarede at døde bier i Danmark graves ned eller sendes med dagrenovation til forbrænding, og at der findes autoriserede regler for desinfektion af biavlsmateriel. Vokstavler (også inficerede) kan iflg. skadegører-bekendtgørelsen (§11, stk. 3) sendes til et af de ca. 10 vokssmelterier. Det er usikkert om vokssmelterierne har tilstrækkelig opbevarings- og smeltningskapacitet

FVST vil overveje om og hvordan vokssmelterier kan kontrolleres. DJF vil forsøge at arrangere besøg i en inficeret bigård og på et vokssmelteri på næste nævnsmøde.

Pkt. 10. Registrering af bigårde og manglende attester

Biavlsorganisationerne foreslog at håndhævelsen af bekendtgørelsens regler, især om syn og attester ved flytning strammes op, herunder ved at kræve hurtigere reaktion fra biavlere på påbud og ved at udstede bøder.

PD mindede om at der i 2008 og 2009 er blevet strammet op omkring attest-kravet ved overdragelse, og at der er blevet sat oplysende mærkater på bigårde uden identifikationsmærkning. Iflg. bekendtgørelsen kan PD gennemføre foranstaltninger på ejers regning, hvis ikke ejeren følger et påbud. PD kan endvidere indgive bødeforlæg til politiet, men endnu ikke udstede administrative bøder, da der endnu ikke eksisterer en retspraksis.

PD/DJF vil planlægge en opstramning (bl.a. via forårets inspektørmøde), og organisationerne er indstillet på at informere medlemmerne om opstramninger.

Punktet tages op på næste møde.

Pkt. 11. Import og eksport af bier, manglende betalingsbekendtgørelse

Spørgsmålet om betaling for kontrol ved im- og eksport af bier var rejst af DJF. Ministeriets jurister arbejder på sagen, som vanskeliggøres af at et fuldt dækkende gebyr synes at kræve en lovændring.

Pkt. 12. Anmeldelse og håndtering af vanrøgtede bigårde

DJF orienterede om at der jævnligt meldes om forfaldne bigårde og appelerede til organisationerne om at fortælle biavlere om vigtigheden af at rydde op. DJF's indsats koster mange penge som kunne gøre nytte andre steder. Organisationerne tilsluttede sig dette synspunkt.

Pkt. 13. Orientering om COLOSS samarbejdet

Per Kryger orienterede om deltagelsen i det internationale, EU-financierede COLOSS samarbejde vedr. de store, pludselige tab af bifamilier. Deltagerne mødes mindst 1 gang årligt til workshops og træning. Der udarbejdes standarder (fx om monitorering, om håndtering af døde bier). DJF arrangerer en workshop juni 2010 i Flakkebjerg og Danmarks Biavlerforening en anden i dagene forud i Sorø, hvor 30-50 internationale eksperter samles. Der vil i den anledning blive brug for besøg på lokale bigårde.

Pkt. 14. Evt

DJF havde ingen kommentarer til en OIE-høring om nye regler vedr. dokumentation for frihed for stadebille.

PD orienterede om at skadegører-bekendtgørelsens regler m erstatning vil blive ændret, således at der anvendes et mere realistisk indeks for regulering af erstatningen. Nævnet vil blive formelt hørt.

Formanden mindede om at det ville være nyttigt at have Skov- og Naturstyrelsen og Dansk Landbrugs tilstede ved møderne og vil rette henvendelse til dem. Vi kan fremover forsøge at udsende en dagsorden med tidspunkter, så at ikke alle behøver at bruge en hel dag på møderne.

Næste møde: Onsdag den 28. april 2010, hvor der først vil være ekskursion til en bigård med bipest og evt. til et vokssmelteri, og derefter møde hos Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet, Flakkebjerg.

Forslag til fremtidig organisation af bisundhedsarbejdet:

Grundlæggende gøres der op med det nuværende system og traditioner med henblik på at finde nye og mere tidssvarende midler og metoder.

Det nutidige system er baseret på papir og er helt decentralt. Det er kun lokale bilinspektører der har et overblik over hvorhenne bierne står i deres område. Deres viden bygger dels på hvad de ser af bier, dels på de attester, de modtager i forbindelse med syn af bier ved flytninger og ved salg.

Da de gældende regler om attester ikke har været håndhævet i mange år, har der etableret sig en holdning hos mange biavlere, at flytning fint kan gøres uden attester og syn af kyndige biavlere. Dette fænomen er udpræget i forbindelse med flytninger; i mindre grad ved salg af bier.

Disse forhold giver dårlige arbejdsbetingelser i forbindelse med 3 km zoner omkring ondartet bipest og det er givet, at kontrollen glipper i en del tilfælde hvor bilinspektøren ikke kan finde alle bier indenfor zonen.

Derfor bør dette problem ligge hos de enkelte biavlere i område, idet det må være i deres interesse at få konstateret om deres bier også er smittede. I tilfælde af fund af små stadebiller eller *Tropilaelaps* mider skal alle bier i en zone på 100 km undersøges. En opgave, der ikke kan løses forsvarligt med et decentralt papirsystem.

Et nyt system bør derfor indeholde følgende elementer:

- Det nuværende papirsystem afskaffes og erstattes af et elektronisk.
- Samtlige bigårde i Danmark registreres med oplysning om geografisk beliggenhed og ejerskab.
- Ved køb og salg af bier udstedes som vanlig en sundhedsattest, så køber får dokumentation i forbindelse med overtagelsen.
- Nyoprettede bigårde, herunder bigårde oprettet i forbindelse med bestøvning skal registreres og sundhedskontrolleres.
- Flytninger imellem allerede registrerede bigårde registreres ikke centralt, men noteres i en intern logbog med henblik på sporbarheden af bifamilierne.

Fordele ved ændret organisation:

Det offentlige:

- Der spares ved at inspektører ikke skal køre og lede efter bifamilier i forbindelse med udbrud af bipest.
- Den årlige indberetning fra inspektører til DJF om antallet af flyttede bifamilier spares.
- Områder med særligt få bier kan udpeges.
- Status som Tropilaelaps- og stadebillefrit område kan opretholdes, idet det vil kunne godtgøres at vi ikke har dem, da der kan drages omsorg for at det fornødne antal bifamilier synes.

Inspektørerne:

- Der opnås mulighed for at modtage præcise kort med samtlige kendte bigårde og ejeroplysninger i forbindelse med fund af skadegørere.

Kyndige biavlere:

- Hurtig information om sygdomme i lokalområdet.
- Slipper for det tunge system med udfyldelse af papirattester og indsendelse til korrekt inspektør, idet den elektroniske afrapportering sendes videre pr. automatik.

Menig biavlere:

- De stedlige bilinspektører får mere tid til det sygdomsbekæmpende arbejde og den effektive bekæmpelse giver større sikkerhed for sunde bier.

Tiltrådt på formandsmøde den 24/9-2009.